

Årsberättelse 2021

Förskolenämnden

Beslutad av Förskolenämnden, den 15 mars 2022, § **XX**

Innehåll

1. Förslag till beslut.....	3
2. Förvaltningschefens bedömning och analys.....	4
2.1 Förvaltningschefens analys av verksamhetens resultat	4
2.2 Händelser av väsentlig betydelse	4
2.3 Förväntad utveckling	5
3. Sammanfattande iakttagelser.....	6
4. Nämndens bidrag till utveckling inom kommunens verksamhetsmål	7
4.1 Målområde 1 Örebro i sin fulla kraft	8
4.2 Målområde 2 Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro	10
4.3 Målområde 3 Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro	15
4.4 Målområde 4 Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet.....	16
4.5 Målområde 5 Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald	18
5 Analysunderlag – ekonomi.....	23
5.1 Enheternas ekonomiska resultat	26
5.2 Intäkts- och kostnadsutveckling.....	29
5.3 Verksamheternas ekonomiska resultat	29
5.4 Investeringar	30
6. Fem år i sammandrag.....	31
7. Indikatorlista.....	32
8. Bilagor.....	33
Bilaga 1 Utfall barnantal 2021	33
Bilaga 2 Intraprenadernas ackumulerade resultat	34

1. Förslag till beslut

Förvaltningen har sammanställt en Årsberättelse för 2021 för Förskolenämnden.

Förskolenämndens och förvaltningens arbete med att fullgöra sitt uppdrag 2021 har pågått under hela året och sammantaget är bedömningen att verksamheterna bedrivs på ett sätt som till stora delar motsvarar uppdragen och utvecklingen av de strategiska områdena, men att insatser behövs för att utveckla och stärka uppdragen inom vissa områden och verksamheter. En god ekonomisk hushållning uppnås genom att Förskolenämnden redovisar en budget i balans

Förvaltningen förskola och skolas förslag till Förskolenämnden

1. Förskolenämnden fastställer Årsberättelse 2021.
2. Årsberättelsen överlämnas till Programnämnd barn och utbildning för vidare hantering.

2. Förvaltningschefens bedömning och analys

2.1 Förvaltningschefens analys av verksamhetens resultat

Förskolenämnden redovisar ett underskott på -2 260 tkr, varav -2 309 tkr är hänförligt till intraprenaderna. Nämnden exklusive intraprenader redovisar ett överskott på 49 tkr.

Förutsättningarna inför verksamhetsåret var ett effektiviseringskrav på 1,71 procent samt en demografisk svikande utveckling med ett stort barntapp som följd, så verksamheterna har gjort stora anpassningar för att nå en budget i balans.

Verksamheternas arbete har under året präglats av pandemins effekter där hudsakligt fokus har varit att säkerställa en trygg och säker undervisning och omsorg för barnen samt en god arbetsmiljö för chefer och medarbetare. Trots att många aktiviteter och utbildningar ställts in har utvecklingsarbetet löpt på och bedömning är att Förskolenämnd har bedrivit en verksamhet av god kvalitet.

En stor utmaning är och kommer att vara kompetensförsörjning samt att anpassa lokaler och bemanning efter att barnantalet minskar. Som läget är nu finns en överetablering av förskolor i vissa områden och dessa områden behöver stärkas för att nå en budget i balans.

2.2 Händelser av väsentlig betydelse

Förskolans samtliga verksamheter har påverkats av pandemin som löpt på under två års tid. Under hela 2021 har rektorer och personal i verksamheterna med stöd av förvaltningen bedrivit förskola utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendationer och kommunens gemensamma riktlinjer för arbete under pandemin. Rektor har organiserat sin verksamhet utifrån nya restriktioner och riktlinjer samt lokala förutsättningar för att undvika smittspridning och säkerställa både en trygg och god verksamhet och arbetsmiljö.

Pandemin har även medfört att Förskolenämnden fattat beslut om att under kortare perioder stänga förskolor till följd av personalbrist. Sammanlagt har det stängts 8 förskolor under 2021. Att stänga förskolor är inget lättvindigt beslut utan en sista åtgärd och personal och rektorer har under året kämpat hårt med att hålla i gång verksamheten.

Ytterligare en åtgärd som genomförts till följd av pandemin är även vädjan till vårdnadshavare till 15-timmars vårdnadshavare att stanna hemma med barnen.

Arbetsmiljöfrågorna har varit särskilt aktuella under året på grund av pandemin, alla arbetsplatser har kontinuerligt arbetat med att göra riskbedömningar och komma fram till åtgärder för att minimera risker i arbetsmiljön utifrån de nya förutsättningar som verksamheten ställts inför. Förvaltningsledningen har haft kontinuerlig dialog med huvudskyddsombud under hela året. Uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet under 2021 visar att arbetsmiljön är angelägen ur flera olika perspektiv; ändamålsenliga lokaler, ljudnivå och ventilation, ergonomi, sjukfrånvaro och vikariebrist, kollegialt samarbete och brist på planeringstid, rutiner, återhämtning i vardagen och balansen mellan krav och resurser. Fokus framåt blir på att alla

rektorer ska ha en handlingsplan i relation till arbetsmiljöarbetet, att utveckla arbetet med den organisatoriska och sociala arbetsmiljön samt fortsätta arbeta med att sänka korttidssjukfrånvaron. Utmaningarna har varit extra stora med anledning av pandemin, men där det sedan förut fanns en systematik i arbetsmiljöarbetet har påfrestningarna till följd av pandemin kunnat hanteras lättare. Rektorens arbetsmiljö har utmanats särskilt av att leda under de föränderliga förutsättningarna och den oro som en kris medför. Rektorer har i den mån de behövt fått extra stöd av förvaltningsledningen, HR (personalavdelningen) och av förvaltningens arbetsmiljösamordnare. Korttidssjukfrånvaron har minskat 2021 jämfört med 2020, från 14 till 13 dagar per snittanställd. Korttidssjukfrånvaron är dock fortfarande högre än 2018 och 2019 då den legat på ca 8,5 dagar per snittanställd.

Pandemin har även påverkat förvaltningens och förskolornas utvecklingsarbete under året. Det som planerats för i början på året har löpande fått omprioriteras eller bortprioriteras för att kunna fokusera på arbetsmiljöfrågor och säkerställande av grunduppdraget. Det som inte kunnat genomföras planeras för att införlivas i verksamhetsplanen för 2022.

2.3 Förväntad utveckling

Det arbete som har påbörjats med att säkerställa likvärdig utbildning och ett optimalt lärande och omsorg för alla barn behöver fortsätta de kommande åren. Det gäller både att säkerställa en god undervisning och ett systematiskt kvalitetsarbete på alla nivåer för att identifiera barns behov och säkerställa att verksamheterna har rätt förutsättningar.

Förvaltningen behöver också ha beredskap för att anpassa verksamheten utifrån eventuella nationella beslut om bland annat professionsprogram för förskollärare och skollära och Förskola för fler barn.

Enligt prognoser så kommer antal barn i förskolorna inte att öka lika mycket som tidigare prognostiserats vilket innebär att vissa förskolor behöver anpassa sin organisation för att ha en budget i balans.

De kompetensförsörjningsutmaningar som idag finns med att säkerställa att alla barn får undervisning av legitimerade förskollärare och utbildade barnskötare kommer fortsätta under överskådlig framtid. Förvaltningens arbete med att likvärdig bemanning som pågått i några år behöver därmed fortsätta likväl som samarbete med förskollärarytbildningar. Även andra insatser och strategier för att attrahera nya medarbetare men också för att behålla och utveckla de medarbetare som idag arbetar i förskolorna.

3. Sammanfattande iakttagelser

Nedan sammanfattas nämndens bidrag till utveckling inom de sex målområdena. Nämnden redovisar de viktigaste Positiva iakttagelser och Förbättringsområden som finns inom varje målområde.

Målområden	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
Örebro i sin fulla kraft	<p>Deltagande i Ifous FoU-program Hållbar förskola</p> <p>Samverkan med kommunala och externa aktörer i exempelvis <i>Viva språket</i> och <i>Bokstart</i> för att stärka barnens språk och måluppfyllelse</p>	<p>Höja svarsfrekvensen i förskolans brukarenkät</p> <p>Öka vårdnadshavarnas nöjdhet i brukarenkäten på frågor som rör inflytande, kommunikation och information</p>
Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro	<p>Utveckling av undervisningen i förskolan genom bland annat samarbete forskning i Flerstämmig undervisning och ULF-projekt samt Skolverket genom Samverkan för bästa (för)skola och Läsllyftet</p>	<p>Utveckla det språkutvecklande arbetet i förskolan</p> <p>I högre grad identifiera, dokumentera och följa barnens kunskapsutveckling</p>
Hållbara och resurseffektiva Örebro	<p>Implementering av planeringsverktyg för budgetarbete och övergång till intäktsbudget.</p>	<p>Utveckla dialogen med lokalförskolans enheten för att undvika överetablering och ge rektorerna goda förutsättningar att ställa om utifrån förändrat barnunderlag.</p>

4. Nämndens bidrag till utveckling inom kommunens verksamhetsmål

Förskolenämnden har ansvar för att inom sitt verksamhetsområde

- säkerställa att grunduppdraget enligt nämndreglementet utförs,
- bidra till utveckling inom Kommunfullmäktiges mål i Övergripande strategier och budget (ÖSB),
- arbeta med en systematisk verksamhetsutveckling av kommunens verksamhet och
- upprätthålla god ekonomisk hushållning.

Detta ska utföras i enlighet med den politiska ambitionen och de principer som ÖSB förmedlar. God ekonomisk hushållning säkerställs huvudsakligen i grunduppdraget och uppnås om nämnden utför sin verksamhet väl, kan betala för den och inte skjuter över betalningsansvaret på framtiden. För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs också en god planering av varje nämnds resurser.

I kapitel 4 sammanfattas uppföljningen av effekterna av nämndernas arbete för att bidra till utveckling inom Kommunfullmäktiges målområden. Inom varje målområde redogör nämnden för:

- en sammanfattande analys av målområdet utifrån nämndens bidrag till utvecklingen inom Kommunfullmäktiges mål, egna nämndmål samt inriktningar. Analysen har sin utgångspunkt i medborgarperspektivet och framhåller vilka effekter medborgarna kan förvänta sig, och vilka orsaker vi ser till att vi inte når önskade resultat där så är fallet. Här beskrivs också planerad och önskad utveckling
- en kort lista av de viktigaste Positiva iakttagelser och Förbättringsområden inom målområdet.
- utfall för indikatorer. Indikatorerna ska signalera i vilken utsträckning nämnden bidrar till målinriktad utveckling och ett säkrat grunduppdrag.

Inom varje kommunfullmäktigemål eller kluster av mål ger nämnden en kort beskrivning av utvecklingen inom Kommunfullmäktiges mål och inriktningar. Nämnden har i verksamhetsplanen sorterat in respektive kommunfullmäktigemål enligt något av följande tre alternativ:

- Att nämnden beskriver vad nämnden ska uppnå genom en insats (utifrån Kommunfullmäktiges mål och inriktningar) som kommer leda till önskvärd utveckling (ett eller flera åtaganden).
- Att nämnden beskriver hur nämnden bidrar till utveckling genom sitt arbete med grunduppdrag och redan etablerade arbetssätt.
- Att nämnden beskriver varför målet inte bedöms som relevant för nämnden.

Nämndernas uppföljning är fokuserad på avvikelserapportering, vilket är i linje med den tillsynsstyrning som kommunen tillämpar. Beskrivningar av goda resultat hålls korta eller utelämnas för att ge utrymme för att beskriva de områden där ytterligare förbättringar bör ske.

4.1 Målområde 1 Örebro i sin fulla kraft

4.1.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 1

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Deltagande i Ifous utvecklingsprogram Hållbar förskola Samverkan med kommunala och externa aktörer i exempelvis Viva språket och Bokstart för att stärka barnens språk och måluppfyllelse 	<ul style="list-style-type: none"> Höja svarsfrekvensen i förskolans brukarenkät Öka vårdnadshavarnas nöjdhet i brukarenkäten på frågor som rör inflytande, kommunikation och information

Måluppfyllelse för indikatorer

Indikatorer inom målområde 1	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde 2021
Svarsfrekvens Brukarundersökningen Förskola	51%	59%	40%	Öka
Brukarundersökningen: <i>Jag är nöjd med det inflytande jag har i förskolan / Jag kan enkelt framföra mina synpunkter och önskemål om verksamheten</i> ¹	86%	85%	85%	Öka
Brukarundersökningen: <i>Personalen i förskolan är intresserade av mina synpunkter och önskemål</i>	85%	86%	86%	Öka
Brukarundersökningen: <i>På min förskola finns olika forum t ex. Unikum och föräldramöten där jag kan framföra mina åsikter</i>	92%	91%	89%	Öka
Brukarundersökningen: <i>Jag är nöjd med den information jag får om mitt barns utveckling / Jag får regelbundet information om mitt barns lärande, utveckling och trivsel</i> ²	86%	87%	85%	Öka

Kommentarer till indikatorernas utfall

1: Omformulering av fråga i 2021-års enkät

2: Omformulering av fråga i 2021-års enkät

Svarsfrekvensen i årets Brukarundersökning var lägre än föregående år, resonemang kring detta lyfts nedan. Resultatet av årets enkät visar på en något lägre nöjdhet på några av frågorna som rör information till vårdnadshavare samt vårdnadshavares upplevelse av delaktighet och deras möjlighet till inflytande. Utvecklingen inom dessa områden visar på en något negativ trend. Inte för någon av indikatorerna har resultatet ökat, vilket var målvärde för 2021. Arbetet med att höja resultaten behöver fortsätta.

4.1.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

I Örebro kommun ska skillnaderna i livsvillkor och förutsättningar mellan kön, socioekonomisk ställning, funktionsnedsättning och geografiska skillnader minska

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL**Örebro kommun ska stärka förutsättningarna för en samverkan med civilsamhället, näringslivet och andra offentliga aktörer****Nämndens åtagande:**

- **Samverkan med olika aktörer för likvärdig och hållbar utveckling i syfte att barn når målen för utbildningen**

Arbetet med att stärka samverkan mellan förskolor, skolor och andra aktörer inom kommunens socioekonomiskt utsatta områden pågår inom ramen för Partnerskap Örebro. I förskolorna i kommunens socioekonomiskt svagare områden bedrivs även samverkan med andra kommunala och externa aktörer med syfte att stärka barnens kunskapsutveckling och måluppfyllelse. Två exempel på detta är *Viva språket* samt *Bokstart Örebro län* där förskolor samverkar med bibliotek, regionen, barnhälsovården, familjecentraler och vårdnadshavare för att ge barnen ökad tillgång till det svenska språket genom läsning.

I början av hösten 2021 gick sju rektorer från in i det treåriga forsknings- och utvecklingsprogrammet Hållbar förskola som arrangeras av Ifous. Syftet med programmet är att, med stöd av forskning, identifiera effektiva sätt att arbeta med hållbar utveckling och undersöka vilka effekter detta kan medföra i förskolans kontext. Programmet kommer att fokusera på frågor om vad utbildning för hållbar utveckling kan innebära i en förskolekontext, vad som behöver introduceras i förskolan för att åstadkomma ett hållbart samhälle samt vad ett hållbart ledarskap innebär på olika nivåer i organisationen och hur det kan uppnås.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL**Örebro kommun ska förbättra förutsättningarna för medborgarna att påverka sin framtid och vårt demokratiska samhälle****Nämndens åtagande:**

- **Vårdnadshavare ges möjlighet att vara delaktiga i barnens utbildning och lärmiljö**

Svarsfrekvensen i årets Brukarundersökning var i år tydligt lägre än år 2020 men tack vare en utökning av respondentgruppen blev den totala svarsgruppen större i år jämfört med tidigare. Detta ger huvudmannen och enheterna ett större underlag än tidigare att arbeta med vid utvärdering av verksamheten. På enhetsnivå har många förskolor emellertid fortfarande en alltför låg svarsfrekvens och ett för litet antal svar för att få ett resultat i enkäten. För att enkätens resultat ska vara användbart för såväl förskolor som för huvudmannen behöver svarsfrekvensen höjas. Genom ovan nämnda dialoger framkom förslag på hur enheter och huvudman kan arbeta för att höja enkätens svarsfrekvens och på så sätt få fler vårdnadshavare att vara med och lyfta fram sin uppfattning om verksamhetens kvalitet. Det handlar bland annat om att tydligare informera vårdnadshavarna inför enkätens utskick, att erbjuda vårdnadshavare att besvara enkäten på plats i förskolan samt att verksamheterna i större utsträckning behöver återföra enkätens resultat till vårdnadshavarna för att öka deras förståelse kring hur resultaten används för att utveckla verksamheten.

Resultatet på de frågor i brukarenkäten som rör information, kommunikation, delaktighet och inflytande ligger lägre än frågor inom enkätens andra områden sett till vårdnadshavarnas nöjdhet. För att få en tydligare bild av vad som ligger bakom resultatet har förvaltningen genomfört dialoger tillsammans med rektorerna för att gemensamt diskutera frågorna. Under dialogerna framkom bland annat att många förskolor arbetar löpande med att öka vårdnadshavarnas engagemang och att i större utsträckning få dem att ta del av den information

som delas i verksamhetens kanaler. Allt fler förskolor använder Unikum vid genomförande av utvecklingssamtalen vilket har skapat en större delaktighet för vårdnadshavarna. En annan aspekt som lyftes var att förskolan behöver arbeta mer med att informera vårdnadshavarna om förskolans mål och arbete, detta för att vårdnadshavarna ska ha rimliga förväntningar på verksamheten vad gäller deras möjlighet till inflytande. Ett utvecklingsområde som identifierats är bristen på likvärdighet i användningen av Unikum som plattform för att informera vårdnadshavarna om såväl barnens utveckling och lärande som praktiska frågor i verksamheten. Med syfte att öka likvärdigheten och stödja enheterna i användningen av kommunikationsplattformen Unikum arbetar förvaltningens digitala utvecklingsgrupp med att ta fram ett dokument som förtydligar hur förskolorna ska och bör använda plattformen för att informera vårdnadshavarna om barnens lärande och utveckling.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Kultur- och fritidslivet i Örebro kommun ska vara tillgängligt för alla

4.2 Målområde 2 Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro

4.2.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 2

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Utveckling av undervisningen i förskolan genom bland annat FUNDIF, SBS, ULF-projekt och Läslyftet Ökat resultatfokus 	<ul style="list-style-type: none"> Stärka det språkutvecklande arbetet i förskolan Spridning av lärdomar från FUNDIF och Samverkan för bästa (för)skola Övergång och samverkan med förskoleklass och fritidshem Öka kunskapen och samsynen kring kvalitetsbegreppet i förskolan I högre grad identifiera, dokumentera och följa barnens kunskapsutveckling

Måluppfyllelse för indikatorer

Indikatorer inom målområde 2	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde 2021
Brukarundersökningen: <i>mitt barn stimuleras till utveckling och kreativitet / Mitt barn lär sig nytt och utvecklas på förskolan</i> ¹	93%	95%	96%	Öka
Brukarundersökningen: <i>Mitt barn får det stöd och den hjälp som behövs</i>	88%	89%	89%	Öka
Brukarundersökningen: <i>Mitt barn känner sig trygg i förskolan</i>	96%	97%	96%	Behålla

Brukarundersökningen: <i>Inombusmiljön ger bra möjligheter till lek och aktiviteter / Förskolans innemiljö ger bra möjlighet till lek och lärande</i> ²	92%	94%	89%	Öka
Brukarundersökningen: <i>Utemiljön ger bra möjligheter till lek och aktiviteter / Förskolans utemiljö ger bra möjligheter till lek och lärande</i> ³	90%	92%	90%	Öka
Kommentarer till indikatorernas utfall				
¹ Omformulering av fråga i 2021 års enkät				
² Omformulering av fråga i 2021 års enkät				
³ Omformulering av fråga i 2021 års enkät				
Brukarundersökningens resultat visar att de vårdnadshavare som besvarat enkäten i hög grad upplever att deras barn är trygga, lär nytt och utvecklas på förskolan. Över lag finns inga stora resultatskillnader bland nyckeltalen jämfört med föregående år. Stört resultatförändring återfinns på frågan om utemiljön i förskolan där resultatet gått från att 94% till 89% av de svarande instämmer, denna fråga har dock formulerats om sedan föregående år och fokuserar nu mer på barnens lärande, detta kan ha haft en inverkan på resultatet. För en indikator nåddes målvärdet för 2021 men för övriga indikatorer på området har målvärdet inte nåtts och arbetet inom detta område behöver fortsätta för att resultaten ska höjas.				

4.2.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL Måluppfyllelsen i skolan ska öka

Nämndens åtagande:

- **Alla förskolor erbjuder en utbildning med god kvalitet som gynnar barnens lärande och utveckling**

Det systematiska kvalitetsarbetet genomsyrar alltmer förskolornas arbete men behovet av att vidareutveckla uppföljning, utvärdering och analys kvarstår för att kvalitet och likvärdighet ska öka. Några utmaningar inom detta område handlar om att höja analyskompetensen på alla nivåer, att utveckla processer och strukturer för att följa barnens utveckling och lärande samt att tydliggöra förskolläraryuppdraget inom dessa områden. Andra utmaningar inom området undervisning och lärande handlar om att säkerställa att undervisningen i förskolan utgår från läroplanen och det kunnande och erfarenheter som barnen tidigare tillägnat sig samt att skapa samstämmighet och förståelse för hur kvalitet kan mätas på enhets- och huvudmannanivå. Förvaltningen ser ett fortsatt behov av att vidareutveckla metoder för uppföljning och analys av kvalitativa data för att bättre förstå varför resultaten ser ut som de gör. På förskolor i kommunens socioekonomiskt svagare områden är barnens låga vistelsetider en utmaning sett till att verksamheten behöver lägga mycket tid på att skapa trygghet i barngruppen och att planera så att alla barn får samma undervisning.

Den förvaltningsgemensamma utvecklingsgruppen med fokus på systematiskt kvalitetsarbete har under året bland annat utvecklat frågorna i förskolans brukarenkät för att dessa i högre grad ska ligga i linje med Lpfö-18 samt justerat och utvecklat förskolans kvalitetsdokument. Under hösten har samtliga rektorer i förskolan fått ge sin bild av nuläget och aktuella utmaningar inom det systematiska kvalitetsarbetet. Sammanställningen av detta underlag kommer att ligga till grund för framtagandet av utvecklingsgruppens fokusområden framöver.

Under året har det pågått en rad olika satsningar i kommunens förskolor med syfte att stärka undervisningens kvalitet. I början av vårterminen avslutades projektet Samverkan för bästa förskola som förskolorna i Vivalla har deltagit i under de senaste tre åren och lärdomar kan nu spridas till andra förskolor i kommunen.

Det pågår även en rad olika samarbeten mellan förskolor i kommunen och Örebro universitet inom den nationella försöksverksamheten om ULF-avtal (utveckling, lärande och forskning) kring forskning och undervisning. På några förskolor i kommunen samarbetar förskollärare med forskare på Örebro universitet för att utveckla gemensam kunskap bland annat hur undervisningen och lärmiljön kan utvecklas med digitala och kreativa verktyg och hur en hållbar modell för läsning med fokus på flerspråkighet samt samverkan med hemmen kan se ut.

Ett annat exempel på kompetensutveckling som syftar till att höja förskolans kvalitet är Skolverkets satsning Läslyftet i förskolan. Sedan 2017 har nära 600 medarbetare i kommunens förskolor genom Läslyftet kompetensutvecklats i språk-, läs- och skrivdidaktik baserad på aktuell forskning. Deltagandet i läslyftet fortsätter framöver med målet att stärka verksamheternas språkutvecklande arbete genom att fokusera på läsning.

Som en del i att stärka det språkutvecklande arbetet har Örebro kommun deltagit i framtagandet av en kunskapsöversikt med fokus på språkutveckling i förskolan arrangerad av Ifous. Kunskapsöversikten innehåller en sammanställning av de senaste och viktigaste forskningsresultaten kring små barns språkutveckling och hur denna kan stimuleras i en förskolekontext. Den ger även exempel på interventioner, arbetssätt och metoder som genom utvärdering visat ge goda resultat för barns möjlighet att lära sig svenska, identifiera områden inom vilka forskning saknas och ger förslag på områden för fördjupade vetenskapliga studier och konkret utvecklingsarbete.

Samordnare för språkutvecklande arbete i förskola och skola har tillsammans med rektorer och verksamhetschefer sett över behovet av justering i det förvaltningsgemensamma stödet vid introduktion av flerspråkiga barn i förskolan. Vidare har Örebro kommun deltagit i ett nationellt nätverk med fokus på att sprida tankar och idéer kring användandet av statsbidraget knutet till språkutveckling i förskolan.

FoU-programmet Fundif, Flerstämmig undervisning i förskolan, avslutades vårterminen 2021 och fokus framåt ligger på att sprida kunskap och erfarenheter inom deltagande förskolor samt till förskolor som inte deltagit i programmet. Deltagare i programmet upplever att Fundif har bidragit till en djupare förståelse för och en bredare repertoar av verktyg för att bedriva undervisning i förskolan. Undervisningen har blivit mer planerad, dokumenterad samt målstyrd. Pedagogiska diskussioner kring undervisningen har fördjupats, den planerade undervisningen grundas mer på didaktiska teorier, vetenskap och forskning samtidigt som spontan undervisning sker i allt större utsträckning. Programmet har även bidragit till en djupare förståelse för och ett synliggörande av barnens lärande. Pedagoger och rektorer beskriver att de har stärkts i sina professioner och att deltagandet i programmet har varit ett stöd i implementeringen av Lpfö-18, bland annat genom den ökade förståelsen för undervisning och förskolans systematiska kvalitetsarbete som Fundif gett. Under hösten genomfördes ett internt avslutande seminarium för deltagarna i kommunens förskolor. Programmets slutrapport och en film om forskningsresultatet har spridits till samtliga rektorer i förskolan.

Något som visar på ett ökat fokus på barnens lärande och undervisningens kvalitet är att förskolorna i allt större utsträckning har börjat titta på barnens kunskapsresultat när de gått vidare till förskoleklass och skola. Läskunnighet och matematiska förmågor i skolan ger en bild av om och hur undervisningen i förskolan behöver utvecklas för att ge barnen de förmågor de behöver ha med sig vid övergången till skolan.

Förvaltningen fortsätter arbetet med att öka kunskapen kring kvalitét i förskolan och ingår i nationella diskussioner med SKR, Sveriges kommuner och regioner, om kvalitetsbegreppet i förskolans verksamhet. Detta arbete behöver utvecklas även på hemmaplan då förståelsen och samsynen kring begreppet kvalitet i förskolan behöver stärkas hos tjänstepersoner, rektorer och pedagoger. Detta är grundläggande för att kunna säkerställa att verksamheten och huvudmannen lever upp till styrdokumentens krav på god kvalitet.

Arbete pågår med att öka kunskapen kring samt användandet av digitala verktyg i undervisningen. Under ledning av förvaltningen samordnare av digitaliseringsarbetet arbetar en referensgrupp med rektorer

med utvecklingsstrategiska frågor på en övergripande nivå. Referensgruppens arbete förs vidare ut i verksamheten genom nyckelpersoner som utbildar i kollegiet med fokus på att öka kunskaperna om digitala verktyg och hur dessa kan användas för att utveckla verksamheten och stärka undervisningen.

Inom förskolan finns även ett behov av att utveckla användandet av digitala verktyg vid kommunikation och information gentemot vårdnadshavare. Genom att stärka den digitala kompetensen och öka användandet av digitala verktyg kan vårdnadshavarna i större utsträckning ta del av barnens utveckling och lärande genom verksamhetens digitala forum. Förskolorna behöver även arbeta med att öka vårdnadshavarnas användning av Unikum genom att se över vad som där delges vårdnadshavarna och om detta ligger i linje med vårdnadshavarnas förväntningar och behov. Med syfte att öka likvärdigheten och stödja enheterna i användningen av Unikum arbetar förvaltningens digitala utvecklingsgrupp med att ta fram ett dokument som förtydligar hur förskolorna ska och bör arbeta med dokumentation använda plattformen för att informera vårdnadshavarna om barnens lärande och utveckling.

Under hösten planeras en satsning för att förankra handlingsplanen för digitalisering samt öka kunskapen kring utvecklingsorganisationen inom digitaliseringsarbetet med syfte att stärka förståelsen i verksamheten för hur arbetet med kompetensutveckling inom digitaliseringen ser ut. Det har även under hösten köpts in Ipad's som en del i den statlig tilldelningen "Skolmiljarden".

- **Verksamheten har väl fungerande övergångar till förskoleklass och fritidshem.**

Skolverkets överlämningsblankett har setts över av samordnare för barn- och elevhälsan och förvaltningens ledningsgrupp har tagit beslut om att blanketten fortsatta ska användas som dokumentationsunderlag inför övergångar mellan förskola, förskoleklass och fritidshem. Exempel på nya arbetssätt i förskola och skola inför övergångar till förskoleklassen har lyfts vid ett av Förskolenämndens sammanträden under året samt på Ledarforum. Verksamhetscheferna för förskola och skola samarbetar i frågan om övergångar och planerar för hur samverkan mellan verksamhetsformerna kan öka i syfte att skapa en större förståelse för varandras uppdrag och verksamheter.

I förskolans kvalitetsrapporter framkommer att många verksamheter har arbetat med att utveckla övergångarna med fokus på barnens trygghet och lärande under året. Pandemin har ställt krav på att verksamheterna tar fram nya arbetssätt för att skapa en trygg övergång för såväl barn som vårdnadshavare. Pandemins restriktioner har gjort det svårt att utveckla ett samarbete med mottagande skolor och övergångar mellan förskola och skola samt fritidshem ligger därför kvar som ett utvecklingsområde hos många förskolor inför nästa läsår.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Utbildning i Örebro ska bedrivas i en trygg lärandemiljö som stimulerar eleven till att utveckla sina förmågor, uppnå kunskapskraven samt nå sin fulla potential

Nämndens åtagande:

- **Alla barn har en trygg och tillgänglig lärmiljö**

Resultatet i förskolans brukarundersökning visar att 96% av respondenterna upplever att deras barn är trygga i verksamheten. Den förvaltningsövergripande Trygghetsgruppen har under året arbetat med att utveckla trygghetsplanerna samt med att ge stöd till verksamheterna vid framtagandet av deras trygghetsplaner. Gruppen har även bistått enskilda rektorer i frågor kring misstänkta kränkningar och arbetat generellt med att öka kompetensen kring kränkningar i förskolan.

Professor vid Örebro universitet, har besökt Trygghetsgruppen och föreläst om barns rättigheter och barnkonventionen med syfte att fördjupa gruppens kunskaper inom området. Örebro rättighetscenter har informerat om sitt arbete kopplat till frågor som rör trygghet och barns rättigheter. Förskollärare och utvecklingsledare, har besökt Trygghetsgruppen och pratat om barns integritet och sexuella övergrepp mot barn.

Barnkonsekvensanalyser var ett av tillsynsområdena för 2021 och där det kartlagts ett nuläge samt önskat från stöd från verksamheterna. Utifrån detta har ett arbete påbörjats med att ta fram mallar för att kunna genomföra barnkonsekvensanalyser samt påbörja utbildningar.

Representanter från Trygghetsgruppen har även varit delaktiga i att ta fram ett arbetsmaterial kring barns rättigheter tillsammans med Avdelningen för mänskliga rättigheter i kommunen.

Förvaltningen tog förra året beslut om att integritetsriktlinjer ska finnas på varje förskola. Trygghetsgruppen har under året arbetat med att ta fram ett stöd för verksamheterna i arbetet kring riktlinjerna. En läsmall för integritetsriktlinjerna tagits fram och framöver planeras föreläsningar som ett ytterligare stöd till rektorer och pedagoger i förskolans integritetsarbete.

Utifrån det senaste årets läge med pandemin har fokus i Trygghetsgruppen riktats mot att utveckla digitalt stöd till enheterna. En informationsfilm har tagits fram med syfte att stödja enheterna i deras arbete mot kränkande behandling i förskolan som ett komplement till det stödmaterial som tidigare erbjudits.

Arbete pågår med att ta fram en aktivitetsplan kopplat till barnhälsoarbetet i förskolan med syfte att stärka likvärdigheten inom området och säkra tillgången på kompetenser samt kompetensutveckling inom barnhälsans professioner. Aktivitetsplanen arbetas fram av den gemensamma barn och elevhälsogruppen i samråd med utbildningsledare vid Karlstad Universitet och rektorer i förskolan.

Föreläsningar för rektorer och andra professioner i syfte att kompetensutveckla och stärka det främjande och förebyggande barnhälsoarbetet har under året pausats på grund av pandemin. Framöver kommer föreläsningarna att återupptas i samverkan med regionen. Under våren deltog rektorer, specialpedagoger och socialpedagoger i en utbildning i traumamedveten omsorg arrangerad av Rädda barnen.

Fokus har istället handlat om att genomföra utbildningar för att kompetensutveckla personal och övergång till en mer digital hantering av dokumentation. Bland annat har det genomförts utbildningar i sekretess och dokumentation och ett nytt utredningsverktyg som syftar till att skapa enhetligt i dokumentation har tagits fram och ska löpande implementeras.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommuns näringslivsarbete ska bidra till långsiktig hållbar utveckling genom stärkt konkurrenskraft och goda förutsättningar för fler företag som skapar arbete till en växande befolkning

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdragen inom Förskolenämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Kommunens arbetsmarknadsinsatser ska i högre grad leda till egen försörjning för medborgare som idag står utanför arbetsmarknaden

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdragen inom Förskolenämnden.

4.3 Målområde 3 Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Kvaliteten inom vård och omsorg ska vara hög. För att nå dit är målet att bemanningen på vård- och omsorgsboenden ska öka och antal personal som en hemtjänsttagare möter ska minska.

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdragen inom Förskolenämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Samverkan mellan verksamheter och aktörer i arbetet med stöd, vård och service utgår ifrån individens behov och förutsättningar genom hela vårdkedjan

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdragen inom Förskolenämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Välfärdens alla verksamheter jobbar med främjande och rehabiliterande insatser, samt förebyggande arbete

Förskolenämnden bidrar till utveckling genom sitt arbete med grunduppdrag och redan etablerade arbetsätt.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun har ett strukturerat arbete för förbättrad psykisk hälsa i de verksamheter som möter människor i behov av stöd

Förskolenämnden bidrar till utveckling genom sitt arbete med grunduppdrag och redan etablerade arbetsätt.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Hela Örebro ska upplevas tryggare och ingen människa ska begränsas i sitt liv på grund av otrygga miljöer

Förskolenämnden bidrar till utveckling genom sitt arbete med grunduppdrag och redan etablerade arbetsätt.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Alla barn har rätt till bra boendemiljöer och att inte leva i ekonomisk utsatthet

Förskolenämnden bidrar till utveckling genom sitt arbete med grunduppdrag och redan etablerade arbetsätt bland annat genom kostnadsfri förskola och anmälningskyldigheten till socialtjänsten för personal verksamma inom förskolan.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro ska vara narkotikafritt och konsumtionen av andra beroendeframkallande medel ska minska

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdragen inom Förskolenämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun har en nollvision mot hemlöshet

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdragen inom Förskolenämnden.

Indikatorer för att följa utveckling inom målområde 3	Utfall 2019	Prognos 2020	Målvärde 2021
Brukarundersökningen: <i>Mitt barn känner sig tryggt i förskolan</i>	96%	97%	Behålla
Brukarundersökningen: <i>Jag känner till att förskolan arbetar med att alla barn ska känna sig trygga</i>	94%	95%	Behålla

4.4 Målområde 4 Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet

4.4.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 4

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommuns boende- och livsmiljöer ska vara hälsosamma, trygga, säkra och skapa förutsättningar för jämlika uppväxtvillkor samt möjliggöra för kommunens invånare att leva ett gott liv oavsett var man bor

Förskolenämnden bidrar till utveckling genom sitt arbete med grunduppdrag och redan etablerade arbetssätt genom att förskolan erbjuder barnen en trygg och tillgänglig miljö som inspirera dem att samspela och att utforska omvärlden samt stöder barnens utveckling, lärande, lek och kommunikation. Förskolans miljö ger barnen förutsättningar att bredda sina lekmönster och inspirerar och utmanar barnen att bredda sina förmågor och intressen utan att begränsas av könsstereotypa uppfattningar.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro ska vara en sammanhållen stad med stadsdelar som kompletterar varandra och där vi aktivt arbetar för att minska barriärer

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdragen inom Förskolenämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL**I ett växande Örebro motsvarar bostadsbyggandet, verksamheter och samhällsfastigheter befolkningsökningen och näringslivets behov**

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdragen inom Förskolenämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL**Örebro kommun upplevs som en attraktiv plats som lockar allt fler med efterfrågad kompetens**

Förskolenämnden bidrar till utveckling genom sitt arbete med grunduppdrag och redan etablerade arbetsätt.

Detta beskrivs mer utförligt under målområdet 6 och kommunfullmäktige målet ”*Som attraktiv arbetsgivare ska Örebro kommun rekrytera, utveckla och behålla kompetens och engagerade medarbetare för att utveckla kommunens verksamheter*”

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL**Fortsätta utveckla och genomföra insatser för att underlätta för ett hållbart resande med klimatsmarta, utrymmessnåla och kapacitetsstarka trafikslag**

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdragen inom Förskolenämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL**Örebro kommun ska präglas av platser som främjar skapande, rörelse, god folkhälsa och som stimulerar möten mellan människor**

Förskolenämnden bidrar till utveckling genom sitt arbete med grunduppdrag och redan etablerade arbetsätt bland annat genom att förskolan ger barnen möjlighet att uppleva rörelseglädje och utveckla sitt intresse för att vara fysiskt aktiva. I förskolan ges barn möjlighet att uppleva, gestalta och kommunicera genom olika estetiska uttrycksformer såsom rörelse och dans samt förutsättningar att utveckla en allsidig rörelseförmåga genom att delta i fysiska aktiviteter.

4.5 Målområde 5 Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska arbeta för att klimatbelastningen per person i Örebro ska vara på en nivå, som om den tillämpas globalt, inte äventyrar jordens klimat

Förskolenämnden bidrar till utveckling genom sitt arbete med grunduppdrag och redan etablerade arbetssätt bland annat genom att i utbildningen ge barnen förutsättningar att utveckla ett växande ansvar och intresse för hållbar utveckling samt förståelse för hur deras egna och andra människors olika val i vardagen kan påverka miljön och bidra till en hållbar utveckling.

Utbildningen i förskolan ger barnen möjlighet att tillägna sig ett ekologiskt och varsamt förhållningssätt till sin omgivande miljö och till natur och samhälle.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska fortsätta öka tillförseln av ny förnybar energi, utveckla energieffektiviseringsåtgärder samt öka andelen förnybar energi som används, med syfte att minska såväl kostnad som klimatpåverkan

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdragen inom Förskolenämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommuns vattenförekomster ska uppnå god status och dricksvattenresurserna ska vara långsiktigt tryggade

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdragen inom Förskolenämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska binda samman kommunens grönstruktur samt värna om och bidra till ökning av biologisk mångfald och ekosystemtjänster

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdragen inom Förskolenämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Avfallet i Örebro kommun ska minska till mängd och farlighet samtidigt som återvinningen ska öka

Förskolenämnden bidrar till utveckling genom sitt arbete med grunduppdrag och redan etablerade arbetssätt bland annat genom att utbildningen i förskolan skapar förutsättningar för barnen att förstå hur deras egna handlingar kan påverka miljön och bidra till en hållbar utveckling.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska arbeta för att ha miljömässig och organisatorisk motståndskraft för extrema väderhändelser och ett förändrat klimat

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdragen inom Förskolenämnden.

4.6 Målområde 6 Hållbara och resurseffektiva Örebro

4.6.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 6

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Implementering av planeringsverktyg för budgetarbete och övergång till intäktsbudget. 	<ul style="list-style-type: none"> Utveckla dialogen med lokalförsörjningsenheten för att undvika överetablering och ge rektorerna goda förutsättningar att ställa om utifrån förändrat barnunderlag.

Måluppfyllelse för indikatorer

Indikatorer inom målområde 6	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde 2021
Nämndernas ramavvikelse, mnkr.	3,1	11,7	-2,3	+/-0
Andel enheter med HME-värde på minst 78 ¹	78	80	94	Öka
Anställningstrygghetsindex ²	77,5	77,4	78,4	Behålla
Andel chefer med 10-30 medarbetare, procent ³	45	28	31	Behålla

Kommentarer till indikatorernas utfall

Flera enheter har höjt sitt HME-värde vilket innebär ett förbättrat utfall 2021.

Andelen arbetad tid som ersatts med timlön har ökat, men antalet personer som arbetar med timlön är färre. Detta innebär att de som arbetar med timlön i genomsnitt har arbetat mer tid än föregående år, vilket ger ett något förbättrat anställningstrygghetsindex.

Andelen chefer som har 10-30 medarbetare har ökat något vilket är positivt jämfört med 2020. De flesta rektorer har ett medarbetarantal runt 30 som ökar eller minskar beroende på barnantal och behov.

4.6.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Nämnder och styrelser i kommunen ska säkerställa hög budgetföljsamhet

Förskolenämnden bidrar till utveckling genom sitt arbete med grunduppdrag och redan etablerade arbetssätt

¹ Andel enheter/svarsgrupper med HME-värde på minst 78* per mättillfälle,* Rikssnitt för kommuner 2016

² Indexet består av nyckeltalen: Andel timavlönade årsarbetare av totalt antal årsarbetare, antal timavlönade personer genom antal timavlönade årsarbetare, andel tillsvidareanställda personer av antal månadsavlönade personer, andel personer med heltidsanställning av antal månadsavlönade personer.

³ Andel chefer (B, C) som har 10-30 tillsvidareanställda medarbetare per mätdatum.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska ha en långsiktig och hållbar ekonomi, där varje nämnd och dess verksamheter bidrar till en god ekonomisk hushållning av kommunens resurser

Nämndens åtagande:

- **Genom proaktivt ekonomiarbete skapas förutsättningar för rektorerna att sätta kostnadseffektiva och ändamålsenliga organisationer.**

För att utveckla det proaktiva ekonomiarbetet har verksamheterna gått över till intäktsram för att skapa en ökad förståelse för vad det ekonomiska handlingsutrymmet är baserat på. Den tidigare simuleringsmodellen har förenklats och integrerats med ett planeringsverktyg som ska vara ett stöd för rektorerna vid planering av sin organisation.

Verksamheterna stötts löpande av ekonom och prognoser görs i samband med delårsrapport och vid individuella behov.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska arbeta nämndövergripande för att nå högsta möjliga resursnytta

Förskolenämnden bidrar till utveckling genom sitt arbete med grunduppdrag och redan etablerade arbetsätt.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Vid fördelningen av de ekonomiska medlen i kommunkoncernens olika verksamheter ska jämställdhet beaktas

Förskolenämnden bidrar till utveckling genom sitt arbete med grunduppdrag och redan etablerade arbetsätt.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Som attraktiv arbetsgivare ska Örebro kommun rekrytera, utveckla och behålla kompetenta och engagerade medarbetare för att utveckla kommunens verksamheter

Nämndens åtagande:

- **Tillgången på arbetskraft ska vara säkrad**

Kompetensförsörjningsutmaningen i förskolan kvarstår dels på grund av en begränsad tillgång på arbetskraft, dels på grund av att bemanningen mellan kommunens förskolor inte är likvärdig ännu. Men årets kartläggning av kompetensförsörjningsläget visar också att för de flesta av förskolans 16 befattningar, tex barnskötare, kockar och rektorer, är det i nuläget balans mellan tillgång och efterfrågan. För förskollärare och specialpedagoger råder i nuläget knapp balans, men prognosen är att det blir obalans inom några år, då efterfrågan och konkurrensen spås bli större än tillgången på utbildad arbetskraft. Andelen förskollärare är nu 48% förskollärare vilket är lägre än riktmärket 50/50. Andelen barnskötare ökar genom att korttidsvikarier konverteras till tillsvidareanställningar enligt LAS.

I rektorsgruppen pågår en generationsväxling med anledning av en hög andel pensionsavgångar. Ett sätt att attrahera nya rektorer är genom kommunens chefsprogram Nyfiken på chefskap, där flera medarbetare från förvaltningen deltar. Ytterligare sätt att attrahera nya medarbetare är genom att förvaltningen arbetar aktivt med att på olika sätt sprida information om goda verksamhetsresultat och delta i sammanhang där Örebro kommuns förskolor kan sättas på kartan, genom de utvecklingsåtgärder som pågår och de program som förvaltningen deltar i.

Förvaltningen har ett kontinuerligt behov av visstidsanställd personal för att täcka upp frånvarande personal vid exempelvis sjukdom. Under året har tillgången på vikarier varierat och det har visat sig vara särskilt svårt att rekrytera vikarier till landsbygden. Enligt lagen om anställningsskydd övergår (konverteras) en visstidsanställning till en tillsvidareanställning efter ett visst antal anställningsdagar. I oktober infördes nya regler i lagen om anställningsskydd så att konverteringen inträffar efter färre antal anställningsdagar än tidigare. Det går inte att se någon ökning av tillsvidareanställda på grund av detta, antalet tillsvidareanställda har snarare minskat. Även antalet visstidsanställda på månadslön har minskat. Minskningen av anställda kan troligen förklaras med minskat barnantal. Den arbetade tiden som ersatts med timlön har ökat, av Förskolenämndens totala arbetade tid ersätts 8 procent med timlön, vilket rör sig om ca 150 årsarbetare fördelat på ca 1000 personer.

- **Alla medarbetare inom förskolan ska ha en god arbetsmiljö och de förutsättningar som krävs för det pedagogiska arbetet.**

Medarbetarenkätens resultat för 2021 visar att flera arbetsgrupper har förbättrat sitt HME värde vilket förstärker förskolenämndens HME-index, från 82 till 85. Medarbetarnas svar tyder på ökade förutsättningar för ett hållbart medarbetarengagemang och 95 procent av nämndens medarbetare upplever sitt arbete som meningsfullt. Majoriteten av förskolenämndens enheter har nu ett HME-värde på minst 78.

Arbetsmiljöfrågorna har varit särskilt aktuella under året på grund av pandemin, alla arbetsplatser har kontinuerligt arbetat med att göra riskbedömningar och komma fram till åtgärder för att minimera risker i arbetsmiljön utifrån de nya förutsättningar som verksamheten ställts inför. Förvaltningsledningen har haft kontinuerlig dialog med huvudskyddsombud under hela året. Uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet under 2021 visar att arbetsmiljön är angelägen ur flera olika perspektiv; ändamålsenliga lokaler, ljudnivå och ventilation, ergonomi, sjukfrånvaro och vikariebrist, kollegialt samarbete och brist på planeringstid, rutiner, återhämtning i vardagen och balansen mellan krav och resurser. Fokus framåt blir på att alla rektorer ska ha en handlingsplan i relation till arbetsmiljöarbetet, att utveckla arbetet med den organisatoriska och sociala arbetsmiljön samt fortsätta arbeta med att sänka korttidssjukfrånvaron. Utmaningarna har varit extra stora med anledning av pandemin, men där det sedan förut fanns en systematik i arbetsmiljöarbetet har påfrestningarna till följd av pandemin kunnat hanterats lättare. Rektorernas arbetsmiljö har utmanats särskilt av att leda under de föränderliga förutsättningarna och den oro som en kris medför. Rektorer har i den mån de behövt fått extra stöd av förvaltningsledningen, HR (personalavdelningen) och av förvaltningens arbetsmiljösamordnare. Korttidssjukfrånvaron har minskat 2021 jämfört med 2020, från 14 till 13 dagar per snittanställd. Korttidssjukfrånvaron är dock fortfarande högre än 2018 och 2019 då den legat på ca 8,5 dagar per snittanställd.

- **Att medarbetare ska ha förutsättningar att utveckla sin kompetens, både individuellt och som profession, utifrån verksamhetens behov.**

Förskolenämnden behöver säkra att det finns likvärdig tillgång på kompetens i förskolorna, riktlinjen för likvärdig bemanning möjliggör för att rikta kompetensen dit den mest behövs. Ambitionen är att säkra att alla förskolor har tillgång till förskollärare och att nå en jämn fördelning mellan barnskötare och förskollärare på alla förskolor. Sedan 2018 har förvaltningen följt fördelningen och ser att riktlinjen har lett till positiva förflyttningar mot en mer likvärdig bemanning. På grund av bristen på förskollärare har andelen förskollärare på totalen minskat från 52% till 48%.

Det finns ett behov av specialpedagoger på förskolorna. Under året har 10 förskollärare läst på specialpedagogprogrammet.

Kompetensbrist är en utmaning bland barnskötarna som tillsvidareanställs genom konvertering, det saknas adekvat utbildning och erfarenhet samt kompetens i svenska språket. Satsningar pågår för att utbilda befintlig personal till barnskötare, under flera år har ett 20-tal tillsvidareanställda utan pedagogisk utbildning erbjudits en barnskötarutbildning. En förstudie om yrkessvenska för att utreda behov samt förutsättningarna för att höja medarbetarernas kompetens i svenska språket har genomförts. Beslut om att eventuellt gå vidare och finansiering tas 2022.

Det kollegiala lärandet har en avgörande roll i digitaliseringen, medarbetare agerar lärspridare med uppgift att sprida kunskap om de nya system som införts med pedagogiskt material som ska underlätta undervisningen. Under pandemin har det under perioder varit svårt att prioritera planerings- och utvecklingstiden, PUT, för nämndens medarbetare, detta till följd av brist på personal och stort fokus på att klara av omsorgsuppdraget.

- **Rektorer har förutsättningar för sina uppdrag och stärks i sitt ledarskap för att driva skolutveckling**

Rektors förutsättningar påverkas av många olika faktorer. Andelen chefer med fler än 30 medarbetare har ökat under det senaste året, det beror på att flera har fått ytterligare en eller ett par medarbetare vilket gör att de nu har strax mer än 30, i stället för strax under 30. Det kan bero på att personal har anställts på grund av att något barn eller en hel grupp behöver extra stöd, och det kan även bero på att antalet rektorer minskat på grund av färre barn i vissa områden. Riktlinjer för planeringstid infördes för att rektorerna ska kunna organisera och leda sina medarbetare på ett sätt som tar vara på kompetensen för en ökad kvalitet. Under pandemin har det funnits utmaningar att tillgodose planeringstiden, i och med frånvaron av personal. Programmet Leda för skolutveckling har inneburit en utvecklingsresa för rektorerna, som avslutats och summerats under hösten 2021.

5 Analysunderlag – ekonomi.

Årets resultat – ekonomi

Förskolenämndens slutliga budgetram uppgår till 833 483 tkr och den bygger på förskolans resursfördelningsmodell samt anslag för omsorg på obekvämtid och ett anslag för nämnden.

Tilldelningen enligt resursfördelningsmodellen grundar sig på barnantal i förskolan och grundbudgeten baseras på barnantal 2020-10-15

I tabellen nedan framgår hur budgetramen förändrats under året.

Budgetram 2021 Förskolenämnd	
Belopp i tkr	
Förskola, resursfördelningsmodell baserat på barnantal 2020-10-15	-805 326
Väster Park, förskola helg, kväll och natt, anslag	-5 892
Kvalitetsförstärkning utanförskapsområden, anslag	-3 400
Nämndverksamhet, anslag	-800
Budgetram 2021-01-01	-815 418
Avräkning barnantal kvartal 1	-5 978
Avräkning struktur	-1 888
Budgetram 2021-04-30	-823 285
Avräkning barnantal kvartal 2	-8 914
Justering nya förskoleavdelningar	-75
Lönekompensation	-14 957
Budgetram 2021-08-01	-847 231
Avräkning barnantal kvartal 3	8 463
Justering nya förskoleavdelningar	-125
Budgetram 2021-10-01	-838 893
Avräkning barnantal kvartal 4	3 782
Avräkning struktur	1 627
Budgetram 2021-12-31	-833 484

Budgetramen har utökats med 18 mnkr under året, mestadels på grund av kompensation för löneökningar men även lite till följd av ett ökat barnantal under våren vilket är normalt. Under hösten har däremot budgetramen minskat då barnantalet sjunkit.

Förskolenämnden redovisar ett underskott på -2,3 mnkr, exklusive intraprenaderna redovisar nämnden en budget i balans. Trots att årets har präglats av pandemin så har verksamheterna har jobbat intensivt med sin ekonomi för att få en budget i balans, dels genom att anpassa organisationen till följd av årets effektiviseringskrav på 1,71 procent, dels anpassa verksamheten till den demografiska utvecklingen.

En bidragande orsak till årets resultat är statliga medel för sjuklöner som kompenserat verksamheten 9,6 mnkr men även överflyttade statsbidrag från 2020 som avsåg läsåret 20/21.

I tabellen nedan framgår nämndens budgetavvikelse på en övergripande nivå.

Förskolenämnd 2021 Belopp i tkr	Bokslut 2020	Budgetram 2021	Utfall 2021	Intäktsram 2021	Prognos intäktsram helår	Förbrukat %	Budgetavvikelse
Valympott		-833 484	-833 037			100%	447
Förskola	-613 496		-602 961	602 057	600 736	100%	-904
Förskola intraprenader	-200 333		-204 577	202 268	201 551	102%	-2 309
Förskola obekväm arbetstid	-5 738		-6 140	5 957	5 892	104%	-183
Förvaltningssamfund	-20 228		-19 123	20 222	19 930	96%	1 099
Bemannning	-2 292		-2 139	1 733	2 605	82%	-406
Ankomstregistrerade fakturor	-1		0	0	0	0%	0
Förskolenämnd	-762		-804	800	800	101%	-4
Nettokostnad	-842 876	-833 484	-835 745	833 037	831 514	100%	-2 260
Varav intraprenader							-2 309
Budgetavvikelse exkl. intraprenaderna							49

I tabellen nedan framgår avvikelse med hänsyn tagen till tidigare ackumulerat resultat.

Avvikelse inkl. ianspråktagande av ack resultat		
Årets avvikelse exkl. intraprenader		49
Årets avvikelse intraprenader (dvs nya över- och eller nya underskott)		1 488
Justerad avvikelse		1 537

Nedan visas förändringen av intraprenadernas ackumulerade resultat.

Intraprenader överförda resultat	
Ingående ackumulerat resultat	14 384
Ianspråktagande av ack resultat intraprenader	-3 798
Nya underskott	-162
Nya överskott	1 650
Utgående ackumulerat resultat	12 074

Effekter av coronapandemin

De ekonomiska konsekvenserna av covid-19 är svåra att bedöma. Pandemin har inneburit lägre kostnader för kurser och konferenser och för ordinarie personal, verksamheterna har även kompenserats för ökade sjuklöner. Däremot har den höga sjukfrånvaron inneburit ökade kostnader för vikarier och en ökad arbetsbelastning för ordinarie personal. Verksamheterna har även haft ökade kostnader för skyddsutrustning, städning, transporter med mera.

En tänkbar effekt av pandemin kan vara att föräldrar avvaktat med inskolning på förskolan då barnantalet i verksamheterna minskat jämfört med de tre senaste åren. Demografiutvecklingen pekade i och för sig på ett minskat barnantal men pandemin kan också ha påverkat utfallet.

Statsbidraget för högre sjuklönekostnader som fördelats ut till enheterna uppgår till 9,6 mnkr och motsvarar den högre sjuklönekostnad som nämnden haft jämfört med januari-februari 2020 respektive mars-september 2019. Sjukfrånvaron har dock varit fortsatt hög under hösten.

Kortsiktigt så har pandemin inte haft några stora ekonomiska konsekvenser för verksamheten men på längre sikt kan den ökade arbetsbelastningen som pandemin inneburit få konsekvenser.

Skolmiljarden

Utöver kompensationen för sjuklönekostnader så beslutade Regeringen även om en tillfällig förstärkning av statligt stöd till skolväsendet 2021, den så kallade "Skolmiljarden" som betalades ut vid tre tillfällen under året. Medlens syfte var att bidra till goda förutsättningar för kommunerna att säkerställa att barn och elever får den utbildning de har rätt till, trots covid-19-pandemin.

Av utbetalning 1 fördelades 1 983 tkr till kommunal förskola, vilka har nyttjats till att köpa in läsplatlor för att verksamheterna ska kunna ha digitala möten samt läsplatlor med olika profiler som ett stöd i undervisningen.

Av utbetalning 3 fördelades 834 tkr till kommunal förskola och dessa skulle användas till att förbättra arbetsmiljön och täcka upp för merkostnader som uppstått på grund av pandemin. Medlen har använts främst till vikarier men även till kompletterande inköp av digitala verktyg, städning och inköp av skyddsutrustning.

Effektivisering

Programområdet barn och utbildning hade 2021 ett generellt effektiviseringsbehov på 1,92 procent, vilket motsvarar ca. 60,4 mnkr. För Förskolenämnden innebar det att barnpengen justerades ner med motsvarande 2 154 kr per barn vilket gav en minskad ram med 15,3 mnkr.

Men i och med den sena budgetprocessen så hann de ekonomiska förutsättningarna förändras och Kommunstyrelsen beslutade den 19 januari 2021 att fördela ytterligare 12 miljoner till Programnämnd barn och utbildning, pengar som ska ses som en permanent förstärkning. Av de extra medlen fördelades 1,9 mnkr till förskolan vilket innebar ett tillskott med 241 kr per barn och att effektiviseringen reduceras till 1,71 procent.

Effektiviseringsbehoven de senaste åren har inneburit att den förvaltningsgemensamma budgeten slimmats vilket innebär att det finns väldigt lite centrala medel för att parera underskott ute i verksamheten. Det finns inte heller någon planeringsreserv för politiska prioriteringar då denna togs bort inför 2019 för att värna verksamheten.

Den övervägande delen av effektivisering sker genom att minska/anpassa personalorganisationen då drygt 90 procent av förskolornas budget går till detta. Personaltätheten har till följd av detta minskat de senaste åren.

Att få helårseffekt på personalförändringar är svårt, många åtgärder sker först till hösten i samband med terminsstarten och personal som är övertalig till hösten kommer eventuellt behöva rekryteras igen till våren då barnantalet åter förväntas öka.

I och med överetablering inom vissa områden har verksamheterna valt att lägga avdelningar i träda under höstterminen för att ta dem i bruk till våren igen när efterfrågan ökar. Förvaltningen har dessutom jobbat tillsammans med lokalförsörjningsenheten med att se över befintliga lokaler.

Topp 25

Programnämnd barn och utbildning beslutade den 1 oktober att fördela 551 596 kr till Förskolenämnden. Medel till att finansiera utbildningsinsatser inom NPF för att stärka förskolor i sitt arbete vilket i sin tur ska gynna barnen.

Medlen har på grund av det sena beslutet, delvis fått finansiera redan genomförda insatser. Verksamheterna har bland annat köpt in handledning, litteratur, pedagogiskt material, hjälpmedel och vikarier har tagits in för att frigöra tid för personal för att kunna delta vid genomförande av insatser, utbildningar och möten med habiliteringen

5.1 Enheternas ekonomiska resultat

Förskolenämnd 2021	Bokslut 2020	Budget- ram 2021	Utfall 2021	Intäktsram 2021	Förbrukat %	Budget- avvikelse
Belopp i tkr						
Volympott		-833 484	-833 037		100%	447
Förskola						
Adolfsbergs fsk	-39 287		-37 198	36 815	101%	-383
Fsk Marieberg	-16 862		-17 225	17 196	100%	-29
Leklustans förskola	-13 399		-13 242	12 977	102%	-265
Mosjö/Eriksbergsgårdens fsk	-9 255		-8 391	8 798	96%	407
Fsk Ekebergabacken/Heimdal	-19 300		-19 310	20 024	96%	714
Fsk Almby Södra G	-17 978		-18 082	17 075	106%	-1 007
Fsk Näsby Ormesta	-16 492		-15 705	15 281	103%	-424
Tybblelunds förskola	-16 688		-17 200	17 393	99%	193
Beckasinen/Fiskgjusen	-7 599		-8 157	7 541	108%	-616
Fsk Eklunda Stallbackeb Fårahe	-17 542		-16 923	17 276	98%	353
Fsk Äventyr Gåsapig	-15 611		-15 114	15 314	98%	200
Fsk Tybble Lavend Galaxen	-16 809		-16 278	16 340	100%	62
Fsk Ekäng Lergök Kryddgård	-20 102		-20 237	20 717	98%	481
Fsk Gunghästen, Byggklossen, Silvan	-26 335		-25 911	26 043	99%	132
Fsk. Öster omr 1	-15 186		-14 892	15 166	98%	274
Förskolor söder	-16 916		-16 095	15 682	103%	-412
Fsk. Norr omr. 2	-15 092		-15 714	15 771	100%	57
Fsk. Öster omr. 2	-13 655		-13 491	13 466	100%	-25
Fsk Glanshammar	-23 869		-23 013	23 332	99%	319
Fsk Hattstugan/Oskarstorget/Måsen	-13 194		-13 823	14 192	97%	369
Fsk Rynningeåsen/Mejeriet	-16 745		-16 629	17 115	97%	486
Förskolor Hovsta norra	-27 851		-26 785	27 304	98%	519
Förskolor Dylta	-13 155		-13 245	12 934	102%	-311
Förf/Skogsgl	-14 711		-14 424	14 419	99%	-6
Hallong/Musik/Skattk	-17 854		-18 692	19 447	96%	755
Kastanjög/Almg	-22 402		-20 889	21 667	97%	777
Förskolor Lundby	-17 654		-16 281	15 535	105%	-746
Förskolan Björk-Haga	-24 311		-23 846	22 971	106%	-875
Försk Blåmesen/Fasanen	-18 316		-17 503	16 290	103%	-1 213
Lars Wivallius - förskola	-19 757		-19 349	19 895	99%	546
Garphyttans fsk	-15 306		-16 319	16 434	100%	115
Vintrosa fsk	-18 457		-19 016	19 329	100%	312
Förskolor St.M/Odensbacken	-21 021		-21 558	21 041	104%	-517
Förskolor Asker/Hamp/Kilsmo	-12 319		-12 515	11 276	113%	-1 239
Vaktmästarorg	0		99	0	0%	99
Förskolor Rostastugan/Hasselbacken	-1 120		-7	0	0%	-7
Förskolor Linden/Ökna	-1 349		0	0	0%	0
Förskola totalt	-613 496		-602 961	602 057	100%	-904
Förskola intraprenad						
Norrby förskolor	-28 429		-31 506	29 286	108%	-2 221
Förskolor Lillån	-43 607		-42 922	43 907	98%	985
Förskolor Varberga	-49 702		-49 996	50 661	99%	665
Rosta - förskola	-27 120		-27 836	27 137	102%	-700
Förskolor Väster	-51 476		-52 317	51 278	104%	-1 039
Förskola intraprenad	-200 333		-204 577	202 268	102%	-2 309
Förskola obekvämt arbetstid	-5 738		-6 140	5 957	104%	-183
Bemanning	-2 292		-2 139	1 733	82%	-406
Förvaltningsgemensamt	-20 228		-19 123	20 222	96%	1 099
Sociala investeringar	-25		0			0
Ankomstregistrerade fakturor	-1		0	0	0%	0
Förskolenämnd	-762		-804	800	101%	-4
Nettokostnad	-842 876	-833 484	-835 745	833 037	100%	-2 260
varav intraprenader						-2 309
Budgetavvikelse exkl. intraprenaderna						49

Förskolan exklusive intraprenader redovisar ett underskott på -904 tkr. För verksamhetsåret 2021 så har överförda statsbidrag från 2020 som avsåg läsåret 20/21 bidragit till att mildra underskottet och hjälpt verksamheterna att klara årets effektivisering som i kombination med det minskade barnantalet var en stor utmaning. Nedan kommenteras de enheter som redovisar underskott.

Adolfsberg redovisar ett underskott på -383 tkr. Barnantalet i området sjönk kraftigt under hösten och man kunde inte anpassa personalorganisationen då det saknades några barn på olika avdelningar/förskolor. Man har även haft barn i behov av särskilt stöd som gjort att man behövt ha en högre bemanning. Verksamheten har relativt dyr personal jämfört med andra med många förskollärare och högre löner än genomsnittet i Örebro kommun.

Almby/Södra gården redovisar ett underskott på -1007 tkr. Man har under året varit tvungen att tillsätta en extra resurs till ett barn i behov av extra stöd. Även personal i organisationen med högre löner jämfört med medellönen i kommunen för barnskötare och förskollärare bidrar till att man har ökade kostnader. Det skedde även oplanerad återflytt av en personal från Brickebacken vilket bidrog till att den omorganisation man gjort för hösten inte gav någon minskning i personalkostnader.

Näsby/Ormesta redovisar ett underskott på -425 tkr. Under hösten stängde Ormesta förskola och man flyttade verksamheten till Fiskgjusens lokaler. Det bidrog till att man tappade många barn och det var svårt att göra en prognos för barnantalet på Fiskgjusens förskola. Utfallet blev något lägre än man hade räknat med vilket bidrog till att man hade lite för mkt personalkostnader.

Beckasinen redovisar ett underskott på -615 tkr. Förskolan öppnade jan -20 och man planerade för ett rektorsområde med två förskolor, Beckasinen och Fiskgjusen. Nu har Ormesta förskola flytta in i Fiskgjusens lokaler och rektorsområdet består därför endast av Beckasinen förskola som därför fått bära hela rektorskostnaden. Det har även varit ett osäkert barnantal under året, man fyllde inte upp förskolan varken under våren eller hösten. Man hade räknat med något fler barn under hösten men några valde att gå till Fiskgjusen i stället. Verksamheten har även haft barn i behov av stöd vilket bidragit till höga personalkostnader relativt barnantal.

Söder redovisar ett underskott på -412 tkr. Verksamheten har haft många barn i behov av särskilt stöd och har därför hela året haft en högre personalkostnad relativt barnantalet.

Lundby redovisar ett underskott på -747 tkr. Man tappade många barn under hösten och även om man stängde en avdelning fylldes de andra avdelningar inte upp helt och man har därför haft lite för mycket personal relativt barn. Man har även haft höga vikariekostnader under sommaren på grund av bland annat en uppsägning vilket gjort att man haft dubbla kostnader för personen en tid.

Björk-Haga redovisar ett underskott på -875 tkr. De har haft färre barn både under våren och hösten jämfört med hur många de brukar ha. Man minskade personalorganisationen med 2 tjänster men hade fortfarande för högt personalantal relativt barn. Man kunde inte heller minska mer då man tappade några barn på varje avdelning och förskola och på grund av att man hade barn i behov av extra resurser. Verksamheten har också haft höga sjuklönekostnader och vikariekostnader på grund av Corona.

Blåmesen/Fasanen redovisar ett underskott på -1 213 tkr. Man tappade många barn i området och man hade svårt att planera verksamheten då vårdnadshavare tackat ja till plats men ändrat sig och tackat nej, det svängde mycket i barnantalet. Man har även haft barn i behov av särskilt stöd vilket bidragit till ökade personalkostnader.

St.Mellösa/Odensbacken redovisar ett underskott på -517 tkr. Man har haft en hög sjukfrånvaro i verksamheten och valde därför att ha en lite högre bemanning under våren då det fanns behov av förstärkning

i personalorganisationen på grund av utmattning. Man har även haft barn i behov av särskilt stöd och har därför tillsatt extra resurser för att möta barnens fysiska och psykosociala behov.

Asker/Hampetorp/Kilsmo redovisar ett underskott på -1 239 tkr. Området tappade många barn under hösten, endast en av fyra förskolor fylldes. Två av de tre andra är en-avdelningsförskolor som behöver en högre personaltäthet för att täcka upp förskolans öppettider. En av förskolorna hade en hög frånvaro bland personalen som inte beror på pågående pandemi och man valde därför att ha en högre bemanning där då man haft svårt att få vikarier.

Intraprenaderna inom förskolan redovisar sammantaget ett underskott på -2 309 tkr vilket innebär att de flesta kommer behöva använda sig av sitt ackumulerade resultat från tidigare år.

Förskola på obekvämtid är anslagsfinansierad och redovisar ett underskott på ca -182 tkr. Detta på grund av att barnantalet har ökat och man har varit tvungen att tillsätta mer personal.

Bemanning finansieras via ramavdrag från resursfördelningsmodellerna och redovisar ett underskott på -406 tkr. Enheten har varit hårt ansatt under året och har behövt bemanna upp på grund av pandemin samt för en övergång och implementering av ett nytt bemanningssystem.

Förvaltningsgemensamma kostnader finansieras via ramavdrag från resursfördelningsmodellerna och redovisar ett överskott på 1 099 tkr pga. minskade kurser/konferenser samt att mjölkstöd som egentligen skulle bokats ut till verksamheterna felaktigt blev bokat centralt i samband med bokslutet.

Förskolenämnden är anslagsfinansierad och redovisar en budget i balans.

Intraprenaderna inom förskolan gör sammantaget ett underskott på 2 309 tkr, i bilaga 2 framgår deras ackumulerade resultat och där framgår att två av intraprenaderna inte kommer få föra med sig årets överskott. Maximalt får en intraprenad endast spara 7 procent av sin budgetomslutning. En av intraprenaderna kommer däremot att ha ett ackumulerat underskott.

5.2 Intäkts- och kostnadsutveckling

Förskolenämnd Bruttoredovisning - kostnader/intäkter Belopp i tkr	Boklut 2020	Utfall 2021	Budget- ram 2021	Förbrukat %	Budget- avvikelse
Kostnader					
Kapitalkostnader/inköp inventarier	-18 399	-854 257	-852 123	100%	-2 135
Personalkostnader	-790 384	-794 781	-795 933	100%	1 152
Lokalhyror	-482	-485	-474	102%	-10
Entreprenad/fastighetskostnader m.m.	-65 478	-67 695	-68 705	99%	1 011
Övriga kostnader	-17 657	-18 125	-17 820	102%	-304
Summa kostnader	-892 400	-1 735 342	-1 735 055	100%	-286
Summa intäkter	49 524	899 597	901 571	100%	-1 974
Nettokostnad	-842 876	-835 745	-833 484	100%	-2 260
Varav intraprenader					-2 309
Budgetavvikelse exkl. intraprenaderna					49

Personalkostnaderna ökar marginellt jämfört med 2020 men förändringen kan förklaras av löneökningar på ca. 20 mnkr, så om man bortser från det så har verksamheten anpassat sig utifrån ett minskat barnantal under hösten samt årets effektivisering.

Intäkterna har i princip fördubblats mellan åren och det beror på den nya hanteringen med intäktsram i stället för budgetram. Vilket innebär att kostnaderna och intäkterna ökat kraftigt pga. av den interna hanteringen med volympott. Om man bortser från den interna hanteringen med intäktsram så har intäkterna ökat med 14,5 mnkr vilket delvis beror på att oförbrukade statsbidrag 2020 som avsåg läsåret 20/21 flyttades över till 2021.

5.3 Verksamheternas ekonomiska resultat

Förskolenämnd Bruttoredovisning - verksamhet Belopp i tkr	Boklut 2020	Utfall 2021	Budget- ram 2021	Förbrukat %	Budget- avvikelse
Politisk verksamhet	-762	-4	0	100%	-4
Pedagogisk verksamhet	-842 114	-835 741	-833 484	100%	-2 256
Förskola	-842 114	-835 741	-833 484	100%	-2 256
Nettokostnad	-842 876	-835 745	-833 484	100%	-2 260
Varav intraprenader					-2 309
Budgetavvikelse exkl. intraprenaderna					49

5.4 Investeringar

Förskolenämnd 2021	Utfall 2021	Budget- ram 2021	Förbrukat %	Budget- avvikelse
Belopp i tkr				
Förskola				
Adolfsbergs fsk	0	0	0%	0
Fsk Marieberg	0	0	0%	0
Leklustans förskola	-37	-42	87%	5
Mosjö/Eriksbergsgårdens fsk	0	-36	0%	36
Fsk Ekebergabacken/Heimdal	0	0	0%	0
Fsk Almby Södra G	0	0	0%	0
Fsk Näsby Ormesta	-35	-100	35%	65
Tybblelunds förskola	-29	-30	98%	1
Beckasinen/Fiskgjusen	0	0	0%	0
Fsk Eklunda Stallbackeb Fårahe	0	-50	0%	50
Fsk Äventyr Gåsapig	-80	-85	94%	5
Fsk Tybble Lavend Galaxen	0	0	0%	0
Fsk Ekäng Lergök Kryddgård	0	0	0%	0
Fsk Gunghästen, Byggklossen, Silvan	0	0	0%	0
Fsk. Öster omr 1	0	0	0%	0
Förskolor söder	0	0	0%	0
Fsk. Norr omr. 2	-37	-70	52%	33
Fsk. Öster omr. 2	-106	-200	53%	94
Fsk Glanshammar	-75	-80	94%	5
Fsk Hattstugan/Oskarstorget/Måsen	-449	-700	64%	251
Fsk Rynningeåsen/Mejeriet	-10	-16	61%	6
Förskolor Hovsta norra	-137	-154	89%	17
Förskolor Dylta	-60	-118	51%	58
Förf/Skogsgl	0	0	0%	0
Hallong/Musik/Skattk	0	0	0%	0
Kastanjeg/Almg	-131	-131	100%	0
Förskolor Lundby	-196	-464	42%	268
Förskolan Björk-Haga	-40	-39	103%	-1
Försk Blåmesen/Fasanen	0	0	0%	0
Lars Wivallius - förskola	-75	-89	85%	14
Garphyttans fsk	0	-24	0%	24
Vintrosa fsk	-293	-352	83%	59
Förskolor St.M/Odensbacken	-432	-550	78%	118
Förskolor Asker/Hamp/Kilsmo	0	0	0%	0
Vaktmästarorg	0	0	0%	0
Gemensamt	0	-108	0%	108
Förskola totalt	-2 222	-3 438	65%	1 216
Förskola intraprenad				
Norrby förskolor	-356	-357	100%	1
Förskolor Lillån	-428	-355	121%	-73
Förskolor Varberga	-72	-72	100%	0
Rosta - förskola	-28	0	0%	-28
Förskolor Väster	-136	-450	30%	314
Förskola intraprenad	-1 020	-1 234	83%	214
Totalt	-3 242	-4 672	69%	1 430

Investeringar på driftsnämnds nivå avser enbart inventarieinvesteringar. Totalt sett har Förskolenämnden ett investeringsutrymme på 4 672 tkr. Av dessa medel har 3 242 tkr använts.

6. Fem år i sammandrag

Fem år i sammandrag	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021
Befolkning					
Totalt antal invånare, Örebro kommun	150 291	153 367	155 696	156 381	156 888
- kvinnor	75 864	77 360	78 468	78 785	79 040
- män	74 427	76 007	77 228	77 596	77 848
Förskoleverksamhet					
Antal barn i kommunal förskola	7 136	7 145	7 198	7 118	6 905
- flickor	3 424	3 414	3 403	3 431	3 306
- pojkar	3 712	3 731	3 795	3 687	3 599
Antal barn i fristående förskola	1 120	1 096	1 073	1 032	1 078
- flickor	557	506	509	504	535
- pojkar	563	590	564	528	543
Anställda					
Sjukfrånvaro i % av arbetstid	9,0	8,1	7,1	9,0	8,9
- kvinnor	9,2	8,2	7,2	9,1	9,0
- män	4,7	4,8	4,8	8,3	6,5
Förskollärartäthet, inskrivna barn/heltidstjänster med förskollärarlegitimation, kommunal regi, antal barn/årsarbetare	11,4	11,4	12,0	12,0	*
Förskollärartäthet, inskrivna barn/heltidstjänster med förskollärarlegitimation, enskild regi, antal barn/årsarbetare	18,6	21,2	20,6	20,1	*
Personaltäthet, inskrivna barn/årsarbetare, kommunal regi, antal	5,2	5,2	5,4	5,5	*
Personaltäthet, inskrivna barn/årsarbetare, enskild regi, antal	5,2	5,0	5,1	4,9	*
Ekonomi					
Nettokostnadsavvikelse förskola inkl. öppen förskola, (%)	4,6	7,7	0,4	0,6	*
Kostnad förskola, kr/inskrivet barn	148 024	156 021	151 939	153 228	*
Bruttokostnad lokaler kommunal förskola, kr/inskrivet barn	21 854	27 867	25 608	26 370	*
Organisationsutveckling					
Antal intraprenader	7	6	6	5	5
Måltidsorganisation					
Säkerställa att mätning av andel matsvinn sker	86 % mäter	62 % mäter	61 % mäter	68 % mäter	Ingen mätning
Andel inköpta ekologiska livsmedel	68	71,3	72,4	72,8	75,2
Minskad köttanvändning i förskolan, Co2/kg mat	1,78	1,57	1,48	1,45	1,42

*Uppgifter publiceras i Kolada under våren.

7. Indikatorlista

Indikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde 2021
Svarsfrekvens Brukarundersökningen Förskola	51%	59%	40%	Öka
Brukarundersökningen: Jag är nöjd med det inflytande jag har i förskolan /Jag kan enkelt framföra mina synpunkter och önskemål om verksamheten ¹	86%	85%	85%	Öka
Brukarundersökningen: Personalen i förskolan är intresserade av mina synpunkter och önskemål	85%	86%	86%	Öka
Brukarundersökningen: På min förskola finns olika forum t ex. Unikum och föräldramöten där jag kan framföra mina åsikter	92%	91%	89%	Öka
Brukarundersökningen: Jag är nöjd med den information jag får om mitt barns utveckling / Jag får regelbundet information om mitt barns lärande, utveckling och trivsel ²	86%	87%	85%	Öka
Brukarundersökningen: mitt barn stimuleras till utveckling och kreativitet / Mitt barn lär sig nytt och utvecklas på förskolan ¹	93%	95%	96%	Öka
Brukarundersökningen: Mitt barn får det stöd och den hjälp som behövs	88%	89%	89%	Öka
Brukarundersökningen: Inomhusmiljön ger bra möjligheter till lek och aktiviteter / Förskolans inomhusmiljö ger bra möjlighet till lek och lärande ²	92%	94%	89%	Öka
Brukarundersökningen: Utemiljön ger bra möjligheter till lek och aktiviteter / Förskolans utemiljö ger bra möjligheter till lek och lärande ³	90%	92%	90%	Öka
Mitt barn känner sig trygg i förskolan, procent.	96%	97%	96%	Behålla
Nämndernas ramavvikelse, mnkr.	3,1	11,7	-2,3	+/- 0
Andel enheter med HME-värde på minst 78 ⁴	78	80	94	Öka
Anställningstrygghetsindex ⁵	77,5	77,4	78,4	Behålla
Andel chefer med 10-30 medarbetare, procent ⁶	45	28	31	Behålla

⁴ Andel enheter/svarsgrupper med HME-värde på minst 78* per mättillfälle,* Rikssnitt för kommuner 2016

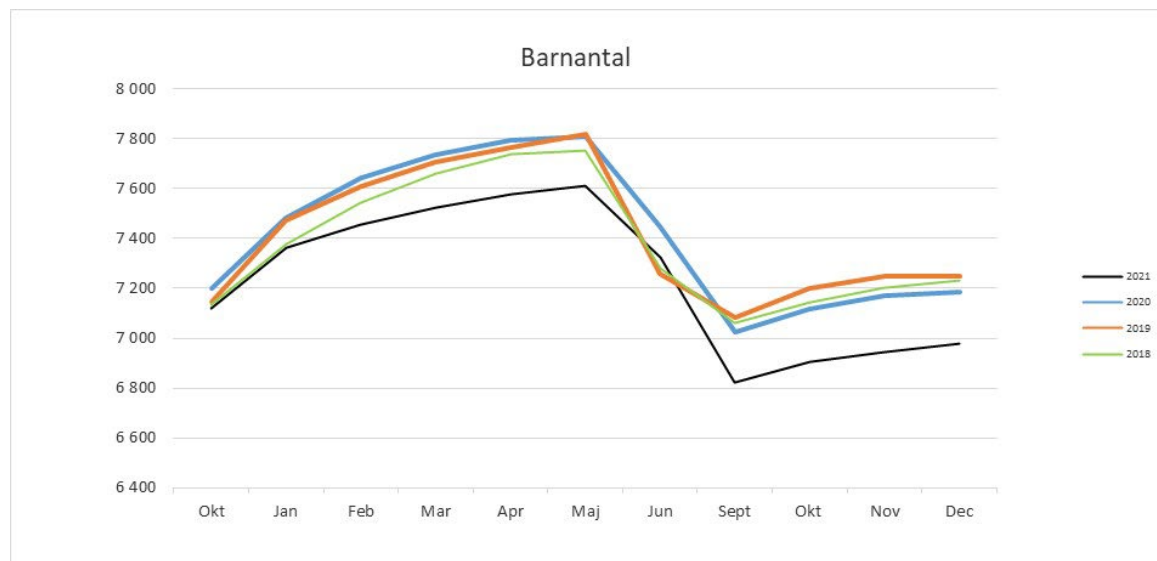
⁵ Indexet består av nyckeltalen: Andel timavlönade årsarbetare av totalt antal årsarbetare, antal timavlönade personer genom antal timavlönade årsarbetare, andel tillsvidareanställda personer av antal månadsavlönade personer, andel personer med heltidsanställning av antal månadsavlönade personer.

⁶ Andel chefer (B, C) som har 10-30 tillsvidareanställda medarbetare per mätdatum.

8. Bilagor

Bilaga 1 Uffall barnantal 2021

Förskolenämnd Barnantal 2021	Uffall antal barn										
	20-10-15	21-01-15	21-02-15	21-03-15	21-04-15	21-05-15	21-06-15	21-09-15	21-10-15	21-11-15	21-12-15
Förskola											
Adolfsbergs fsk	332	351	354	358	359	358	344	321	330	335	334
Marieberg	161	162	163	163	161	161	151	157	158	159	160
Leklustan	110	124	129	134	138	138	136	97	99	100	101
Mosjö	81	82	82	82	82	82	78	84	84	83	83
Ekebergabacken/Heimdal	183	186	185	186	186	186	180	179	179	181	181
Almby/Södra Gården	157	159	160	160	162	161	154	150	155	155	154
Nösby/Ormesta	152	154	156	157	158	156	152	123	124	126	129
Tybblelund	141	149	155	155	157	161	158	163	164	165	165
Beckasinen/Fiskgjusen	52	66	66	67	72	73	72	62	60	60	60
Eklunda/Stallbacken/Fåraherden	147	158	168	170	171	174	173	140	141	141	140
Äventyret/Gösapigan	136	137	136	138	141	141	135	136	135	135	137
Tybble/Lavendel/Galaxen	151	155	162	162	162	160	156	137	139	140	139
Ekäng/Lergök/Kryddgård	188	189	191	192	193	192	186	190	190	189	189
Byggklossen/Gunghästen/Silva	237	247	247	246	245	250	237	219	225	224	228
Öster 1	140	143	143	144	144	146	141	130	129	129	129
Söder	145	145	149	151	154	154	142	128	133	136	137
Norr 2	138	140	141	142	144	144	141	140	139	139	139
Öster 2	110	122	121	122	126	128	122	112	112	112	111
Glanshammar	208	217	221	220	218	219	211	199	204	204	203
Hattstugan/Oskarstorget/Måsen	128	128	127	126	129	126	122	118	126	126	125
Rynningeåsen/Mejeriet	150	152	159	161	161	161	155	153	152	152	151
Hovsta förskolor	234	253	262	266	270	272	257	228	232	232	235
Dylta	161	121	121	122	122	122	116	114	114	114	114
Författaren/Skogsglantan	121	120	121	121	120	122	121	110	112	117	115
Hallon/Musik/Ökna	142	162	161	162	167	171	159	153	157	158	162
Kastanjeg/Almg/Linden/Sagag	185	190	190	192	196	200	176	161	164	167	176
Lundby	143	148	148	153	156	155	152	128	134	135	133
Björkhaga	219	218	220	221	223	225	219	203	203	204	204
Blåmesen/Fasanen	147	162	165	168	165	165	155	129	129	132	132
Lars Wivallius	176	177	177	186	185	185	172	169	170	173	177
Garphyttan	86	139	149	153	154	157	147	140	145	147	148
Vintrosa/Latorp	174	176	176	176	176	176	173	173	175	175	173
St.M/Odensbacken	178	184	191	190	193	193	185	190	192	195	196
Asker/Hampe/Kilsmo	93	97	101	104	106	108	103	89	92	93	93
Förskola totalt	5 306	5 513	5 597	5 650	5 696	5 722	5 481	5 125	5 197	5 233	5 253
Norrby förskolor (intraprenad)	255	273	277	288	288	293	291	232	234	232	232
Lillån (intraprenad)	384	387	388	388	388	387	373	354	358	359	359
Varberga (intraprenad)	460	468	469	472	480	483	476	426	431	433	432
Rosta förskolor (intraprenad)	242	251	253	252	251	252	249	238	237	235	238
Förskolor Väster (intraprenad)	471	471	470	472	474	475	453	449	450	454	462
Förskola intraprenad	1 812	1 850	1 857	1 872	1 881	1 890	1 842	1 699	1 710	1 713	1 723
TOTALT	7 118	7 363	7 454	7 522	7 577	7 612	7 323	6 824	6 907	6 946	6 976

Bilaga 2 Intraprenadernas ackumulerade resultat

Intraprenader Förskolenämnd	Ack. resultat	Budget avvikelse	Förbrukat Ack res.	Nytt underskott	Nytt överskott	Nytt ack. resultat	Maximalt ack. res. 7%	Ingående ack.res 2022
Norby förskolor	2 059,0	-2 220,6	-2 059	-162	0	-162	2 050	-162
Förskolor Lillån	3 297,0	985,0	0	0	985	4 282	3 074	3 074
Förskolor Varberga	3 586,0	665,2	0	0	665	4 251	3 546	3 546
Rosta - förskola	1 900,0	-699,8	-700	0	0	1 200	1 904	1 200
Förskolor Väster	3 542,0	-1 038,7	-1 039	0	0	2 503	3 534	2 503
Summa intraprenader Förskolenämnd	14 384	-2 309	-3 798	-162	1 650	12 075	14 109	10 163